

3. Freeman E. Strategic management: A stakeholder approach. Cambridge : Cambridge University Press, 2010.
4. Щербакова И. А. Социальное партнерство: основы организации и перспективы развития // Современ. высш. шк.: инновац. аспект, 2012. – № 4. – С. 210–215.
5. Попов С. А., Фомина Л. Л. От теории стейкхолдеров – к реализации концепции общих ценностей // Рос. предпринимательство. 2013. № 2 (224). – С. 60–65.

¹**Серіков Я.**, канд. техн. наук, доц.,
Коженєвські Л., д-р екон. наук., проф.,
Президент Європейської асоціації безпеки
²**Серікова К.**, студентка, ф-т менеджменту,
¹*Харківський національний університет міського
господарства імені О. М. Бекетова, Україна*
²*Європейська асоціація безпеки, Краків, Польща*

ЗАХИСТ ПСИХОЛОГІЇ І МАТЕРІАЛЬНОГО СТАНУ ЛЮДИНИ ВІД ВПЛИВУ СЕКТАНТСТВА

На даний період часу спостерігається активізація впливу сектантства на окремі прошарки суспільства. При чому, в більшості випадків вплив сектантства, характеризується негативними наслідками для людини – як для її психологічного, так і матеріального стану. Дія цього соціального явища призводить до того, що в результаті страждають не тільки індивідууми, а й порушується так звана динамічна рівновага таких важливих для існування держави підсистем як «людина – виробниче середовище», «людина – соціальне середовище», «людина – сімейне середовище» [1, 2].

Достатньо об'єктивною оцінкою сектантства є його оцінка представниками духовенства класичних релігій. У зв'язку з положенням, що склалося, наведемо рекомендації захисту людини, які розроблені деканом Православного університету дияконом о. Андрієм (Кураєвим). Зрозуміло, що вони спрямовані в першу чергу на віруючу людину (зокрема – православної), але більшість із них є корисними як для представників будь-якої іншої світової релігії, так і просто для людини.

1) Назавжди запам'ятайте, що духовність – слово не просте. Не всі релігійні шляхи приводять до добра.

2) Якщо з вами говорять про віру, відразу попросіть співрозмовника виразно представитися. Не задовольняйтеся назвою його конфесії типу «Церква Христа», «Церква об'єднання», «Нова Свята Русь» тощо. Якщо перед вами «просто християнин», попросіть його чітко висловити своє відношення до православ'я, ікон. Так ви захистите свою волю вибору й уникнете прямого обману: багато проповідників саме хочуть, щоб спочатку ви й не помітили, що вам пропонують відректися від традиційної віри свого народу.

3) Сектанти часто прикриваються світськими назвами й цілями. Будьте особливо уважні, якщо вас запрошують на безкоштовні курси англійської мови: досить імовірно, що такі курси будуть засновані на вивченні, наприклад,

модернізованої Біблії або книги Мормона на англійській мові. Інше улюблене прикриття сектантів – «екологічні форуми», школи спілкування, семінари з духовного самовдосконалення тощо. Окультизм Штейнера, наприклад, називає себе гуманітарним рухом «Новий Акрополь», а секта Муна, що й на даний час іменована «Асоціацією Святого Духа по об'єднанню світового християнства», до недавнього часу організовувала педагогічні семінари відповідної спрямованості. Слід вказати, що спеціальна комісія Національної ради церков США ще в 1975 р. зробила висновок, що навчання Муна не має відношення до християнства,

4) У бесіді з проповідником намагайтеся з'ясувати не тільки те, що є загального в його вірі з іншими конфесіями, але й розходження. Якщо вони незначні (проповідник може це сказати), то постає питання: навіщо ж через них відділятися, наприклад, від класичної Православної церкви? Пам'ятайте французьку приказку: «диявол ховається в дріб'язках».

5) Вислухайте не тільки одну сторону, навіть якщо аргументи проповідника здалися вам переконливими. Як тільки вам говорять, що Біблія забороняє писати ікони й молитися за покійних батьків, тощо, зверніться за роз'ясненнями до священика або людини, яка знається на основах православного богослов'я. Не покладайтеся на свої неповні знання.

6) Не судіть про ту або іншу конфесію тільки за розповідями про недоліки її служителів. Порівнюйте не гріхи людей, а основи віровчень.

7) Не вважайте розмову про розходження віровчень проявом «релігійного фанатизму» або «нетерпимості». Не здасться ж вам носієм тоталітарної свідомості філософ, що роз'ясняє, наприклад, чим навчання Канта відрізняється від філософії Ніцше.

8) Коли вам будуть говорити, що Вчитель такий-то знайшов шлях до об'єднання всіх релігій, зверніть увагу на ту дивну обставину, що, проповідуючи загальне єднання, людей чомусь ведуть насамперед до відокремлення й поділу. Умійте виділяти сховану мету, а вона є в тому, щоб вирвати вас зі звичного соціального чи релігійного середовища.

9) Будьте просто тверезо мислячі. Не піддавайтеся ефекту юрби. Не плутайте психічну наснагу, природну при багатолюдних збіговиськах з музикою й емоційними виступами, з таїнством входження Христа у святиню людського серця. Якщо ви потрапили на збори сектантів, то хоча б не виходьте на сцену у відповідь на традиційний для них фінальний заклик прийняти «хрещення»: наслідки можуть бути більш серйозними, чим це може здатися в залі, переповненому збудженими людьми. Не кваптеся давати свій телефон і адресу новим несподіваним «друзям».

Ці правила декан Православного університету доповнює описом простої ознаки, за якою можна відрізнити проповідників численних антиправославних протестантських сект: треба попросити перехреститися й поцілувати образок Божій Матері. Сектант відмовиться. А для багатьох інших сект, особливо східного екзотичного тлумачення, чітким критерієм можна вважати відповідь на питання: навіщо Христос помер на хресті й чому він названий Рятівником? Нехристиянин швидше за все скаже, що Христос – один з Учителів, що рятують

світ від нецтва й аморальності. Для християнина ж Христос – Рятівник від небуття, і порятунок цей знайдено людьми ціною його хресної жертви.

Родичам людини, яка попала в секту, потрібно насамперед не робити головних помилок, а саме: – не надіятися, що це «пройде саме», не втрачати часу, а також не заперечувати різко й грубо його новому захопленню. Замість цього необхідно:

- ненав'язливо відновити (показати) привабливість традиційних, в тому числі сімейних цінностей;
- відновити (якщо вона згублена) теплу атмосферу в сім'ї;
- нагадати привабливість колишніх світських інтересів;
- пробудити спотворену сектантами свідомість до реальності, «заземлювати» нові психологічні сприйняття – у тому числі й сімейними подіями, подорожами, загальною діяльністю і т. п.
- створити ситуацію, в якій ця людина повинна комусь терміново допомагати тощо.

Лише після того, як з'являться перші ознаки сумніву (наприклад, у правильності, чистоті цілей або особистості керівника секти), можна дуже обережно, краще на прикладі кого-небудь іншого, заговорити про те, чому обраний шлях неминуче приведе до омани. При цьому вам необхідно приховувати емоції й свій особистий біль. За допомогою, порадами звертайтеся в громадські організації, що поєднують родичів тих, хто постраждав від сектантів, шукайте допомоги у психологів, священиків [3, 4].

На закінчення слід сказати: щоб вистачило сил визволити людину з секти, з самого початку необхідно знати, пам'ятати і бути готовим до того, що на це потрібний значний відрізок часу і повинно бути затрачено багато психічної енергії й сил. Необхідно настроїтися на важку, довгу боротьбу, так як вона може бути дуже важкою, тому що ви вступаєте фактично в боротьбу за душу людини, її психічне здоров'я.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Серіков Я. О., Коженевські Л. Ф. Безпека життєдіяльності – секюрітологія. Проблеми, завдання, шляхи вирішення. Монографія. – Харків : ХНАМГ, 2012. – Ч. 1. – 170 с., Ч. 2. – 332 с.
2. Korzeniowski L. F. Serikov Y. A. (współautor, 50%): Europejski wymiar securitologii. Monograf. Kraków : EAS, 2011. – 244 s.
3. Серіков Я. О. Негативний соціально-психологічний вплив сектантства на рівень безпеки життєдіяльності в державі / Матеріали III Всеукраїнської наук.-практ. конф. «Техногенно-екологічна безпека України: стан та перспективи розвитку». Ірпінь, НУДПС України, 2013. – С. 85–86.
4. Серіков Я. А. Сектантство, как негативное социально-психологическое явление, влияющее на уровень безопасности жизнедеятельности человека, общества, государства / International Conference «Education for Security – New Challenges» / ACADEMIA POMERANIENSIS IN ŚLUPSK DEPARTMENT OF NATIONAL SECURITY in cooperation with Naval Training Center in Ustka, County Office in Słupsk & European Association for Security in Krakow, 2013. – С. 229 – 236.